

proeko

BIURO PROJEKTÓW I WDROŻEŃ PROEKOLOGICZNYCH

80-354 Gdańsk, ul. Ziemowita 19 tel./fax (058) 558- 40-10 e-mail: proeko@gdansk.supermedia.pl NIP 584-102-76-55

**Analiza oddziaływania na środowisko projektu
„Planu gospodarki odpadami dla gminy Przywidz na
lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na
lata 2008-2011”**

Gdańsk, sierpień 2004

Zespół autorski

dr hab. Maciej Przewoźniak – główny autor

współpraca:

mgr Agnieszka Burzyńska

mgr Ewa Sawon

mgr Andrzej Winiarski

Spis treści:

1. Podstawy prawne, cel i zakres analizy.....	4
2. Charakterystyka gospodarki odpadami w gminie Przywidz.....	6
2.1. Stan aktualny.....	6
2.2. Stan planowany.....	6
3. Walory, zasoby i antropizacja środowiska oraz ochrona przyrody i krajobrazu w gminie Przywidz.....	7
4. Prognoza oddziaływania wdrożenia „Planu...” na środowisko przyrodnicze w ujęciu wg jego komponentów.....	9
4.1. Wprowadzenie.....	9
4.2. Oddziaływanie na litosferę (powierzchniowe utwory geologiczne, rzeźba terenu, gleby).....	9
4.3. Oddziaływanie na atmosferę (zanieczyszczenia, hałas, promieniowanie elektromagnetyczne i klimat).....	9
4.4. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne.....	10
4.5. Oddziaływanie na biosferę.....	10
5. Prognoza oddziaływania wdrożenia „Planu...” na ekologiczne warunki życia ludzi.....	11
6. Prognoza oddziaływania wdrożenia „Planu...” na zasoby użytkowe środowiska przyrodniczego.....	12
7. Prognoza oddziaływania wdrożenia „Planu...” na formy ochrony przyrody i krajobrazu.....	15
8. Analiza zgodności „Planu...” z aktami wyższego rzędu dotyczącymi gospodarki odpadami w zakresie problematyki ochrony środowiska.....	16
9. Wnioski	17
Literatura, materiały archiwalne i akty prawne.....	18

1. PODSTAWY PRAWNE, CEL I ZAKRES ANALIZY

Plan gospodarki odpadami powinien spełniać podstawowe wymagania określone w art. 14 i art. 15 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późniejszymi zmianami). Szczegółowe wymagania, jakie musi spełniać „Plan gospodarki odpadami...” zawiera Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarowania odpadami (Dz. U. z 2003r. Nr 66 poz. 620).

Zgodnie z paragrafem 5.1 Rozporządzenia sporządzenie powiatowego i gminnego planu gospodarki odpadami obejmuje m. in.

(...)

10) ... *przeprowadzenie analizy oddziaływania projektu planu na środowisko.*

Zgodnie z paragrafem 6.2. Rozporządzenia plany gospodarki odpadami dla powiatu i gminy zawierają co najmniej następujące rozdziały:

(...)

7) *wnioski z analizy oddziaływania projektu planu na środowisko w przypadku planów powiatowych i gminnych oraz sposób ich uwzględnienia w planie.*

(...)

Rozporządzenie nie określa zakresu i szczegółowości analizy oddziaływania projektu planu gospodarki odpadami na środowisko.

Celem analizy oddziaływania projektu „Planu gospodarki odpadami dla gminy Przywidz...” jest określenie prognozowanych skutków środowiskowych jego wdrożenia w gminie.

Analiza oddziaływania projektu „Planu gospodarki odpadami dla gminy Przywidz...” na środowisko stanowi materiał pomocniczy dla:

- sporządzającego projekt „Planu...” jako materiał ekspercki, korygujący w miarę potrzeb jego ustalenia;
- dla organów opiniujących projekt „Planu...” (Starostwo Powiatowe w Gdańsku);
- dla Rady Gminy Przywidz do podjęcia uchwały zatwierdzającej „Plan...”.

W nawiązaniu do ustawy a dnia 27 kwietnia 2001 roku „Prawo ochrony środowiska” (Dz. U. Nr 62, poz. 627), zawierającej m. in. wymogi odnośnie procedur ocen oddziaływania na środowisko, przyjęto, że analiza powinna zawierać prognozę oddziaływania wdrożenia „Planu...” na:

- komponenty środowiska przyrodniczego w ich wzajemnym powiązaniu funkcjonalnym;
- ekologiczne warunki życia ludzi;
- zasoby użytkowe środowiska przyrodniczego;
- formy ochrony przyrody i krajobrazu;

Szczegółowość analizy odpowiada szczegółowości projektu „Planu gospodarki odpadami dla gminy Przywidz...”.

Ponadto analiza uwzględnia uwarunkowania z zakresu ochrony środowiska wynikające z zasad rozwoju zrównoważonego (kraju, województwa, powiatu, gminy) oraz uwarunkowania sformułowane w aktach wyższego rzędu, jak:

- „II polityka ekologiczna państwa” (2001);
- „Program wykonawczy do II polityki ekologicznej państwa na lata 2002-2010” (2002);
- „Polityka ekologiczna państwa na lata 2003 – 2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007 – 2010”;
- **„Krajowy plan gospodarki odpadami”** (M.P. z 2003r. Nr 11 poz. 159);
- "Program ochrony środowiska dla województwa pomorskiego na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010" (2003);
- **"Plan gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010"** (2003);
- "Strategia rozwoju województwa pomorskiego" (2000);
- „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego” (2002);
- Projekt programu ochrony środowiska dla powiatu gdańskiego na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011”, 2004.
- Projekt planu gospodarki odpadami dla powiatu gdańskiego na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011, 2004.

Zgodnie z „Krajowym planem gospodarki odpadami” (2003), "Planem gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010" (2003) i projektem "Planu gospodarki odpadami dla powiatu gdańskiego na lata 2002-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011" (2004) podstawowe zasady gospodarki odpadami to:

- zapobieganie i minimalizacja powstawania odpadów;
- zapewnienie odzysku, w tym recyklingu odpadów;
- unieszkodliwianie inne niż składowanie odpadów;
- bezpieczne dla ludzi i środowiska składowanie w środowisku odpadów nie podlegających innym procesom unieszkodliwiania.

W analizie oddziaływania projektu „Planu gospodarki odpadami dla gminy Przywidz...” uwzględniono uwagi i wnioski sformułowane w „Prognozie oddziaływania na środowisko >Planu gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010<” (2003) oraz w „Analizie oddziaływania na środowisko projektu >Planu gospodarki odpadami dla powiatu gdańskiego na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011<” (2004).

2. CHARAKTERYSTYKA GOSPODARKI ODPADAMI W GMINIE PRZYWIDZ

2.1. Stan aktualny

Aktualny (2003 r.) stan nagromadzenia odpadów w gminie Przywidz charakteryzują następujące dane:

- komunalne:		
z gospodarstw domowych	-	435 Mg/ rok
z sektora usługowego	-	24 -//-
z sektora gospodarczego	-	161 -//-
razem		620 Mg/ rok
- odpady budowlane	-	75 -//-
razem		695 Mg/rok

Odpady komunalne wywożone są przez firmę „ABC” Usługi Komunalne w Kościerzynie na składowiska w powiecie kościerskim.

Nieczynne wysypisko koło Przywidza (Katarynki) wymaga rekultywacji.

Na terenie gminy czynne są: dwa punkty skupu złomu.

Planowany system zbiórki odpadów w gminie Przywidz

Podstawowe cele systemu to:

- zapobieganie powstawaniu odpadów lub ograniczenie ich ilości
- wdrożenie nowoczesnej, zgodnej z wymogami ochrony środowiska organizacji odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

W planowanym systemie omówione zostały działania w następujących zakresach:

- zbiórka i transport odpadów;
- selektywna zbiórka surowców wtórnych;
- segregacja odpadów ulegających biodegradacji;
- organizacja zbiórki odpadów wielkogabarytowych, niebezpiecznych w grupie odpadów komunalnych, oraz opakowaniowych.

Przedstawiona w planie strategia postępowania z odpadami w przedziałach czasowym 2004 – 2007 i 2008 – 2011 została oparta na poniższych zasadach:

- jako podstawowy sposób odzysku odpadów przyjęto segregację „u źródła”, z selekcją makulatury, szkła, tworzyw sztucznych, odp. niebezpiecznych;
- zagospodarowanie odpadów wielkogabarytowych poprzez okresowe „wystawki”;
- organizacja wywozu odpadów przeznaczonych do składowania w ZUO w Gostomiu lub alternatywnie, zgodnie z „Planem gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego” (2003), w ZUO w Gdańsku Szadółkach;
- promowanie kompostowania odpadów „bio” w przydomowych kompostowniach.

3. WALORY, ZASOBY I ANTROPIZACJA ŚRODOWISKA ORAZ OCHRONA PRZYRODY I KRAJOBRAZU W GMINIE PRZYWIDZ

Pod względem fizycznogeograficznym gmina Przywidz położona jest we wschodniej części mezoregionu Pojezierze Kaszubskie. Na obszarze gminy występuje dobrze rozwinięty system odwadniania powierzchniowego i stosunkowo niewielka jeziorność. Charakterystyczny jest znaczny udział lasów (ponad 40%) ze zróżnicowanymi gatunkowo drzewostanami w użytkowaniu terenu.

Gmina położona jest w zlewniach Motławy i Wierzycy. Północną część gminy odwadnia Reknica uchodząca do Raduni, będącej dopływem Motławy, a część południową Wietcisa uchodząca do Wierzycy. Niewielki, wschodni fragment gminy należy do obszaru źródłiskowego Kłodawy uchodzącej do Motławy.

Pod względem zasobów użytkowych środowiska przyrodniczego gminę charakteryzują:

- mały potencjał agroekologiczny - dominują gleby zaliczane do 5. (żytni dobry) i 6. (żytni słaby) kompleksu przydatności rolniczej, które zajmują ponad 90% powierzchni;
- stosunkowo duży potencjał leśny - świadczy o tym znaczna lesistość gminy (ok. 42%); dominują tu siedliska lasu mieszanego i lasu świeżego, znacznie mniejsze tereny zajmują siedliska borowe;
- umiarkowane warunki przyrodnicze dla rozwoju turystyki - warunkuje to przede wszystkim mała liczba jezior nadających się do wykorzystania rekreacyjnego;
- duży jest potencjał wodny gminy, zarówno w zakresie wód podziemnych (Główne Zbiorniki Wód Podziemnych nr 111 i 116), jak i powierzchniowych (Reknica i Wietcisa wraz z dopływami oraz Jez. Przywidzkie Wielkie i Małe);
- brak udokumentowanych złóż surowców.

Stan antropizacji środowiska w gminie Przywidz określają następujące, podstawowe fakty:

- wody Reknicy spełniały wymogi określone dla II klasy czystości natomiast wody Wietcisy zaliczone zostały do III klasy czystości ze względu na stan sanitarny;
- Jezioro Przywidzkie Małe miało (1998 r.) wody III klasy czystości natomiast Jeziora Głębocko i Ząbrowskie (1991 r.) oraz Przywidzkie Duże (1998 r.) – II klasy czystości (brak bardziej aktualnych badań);
- przy braku danych pomiarowych nt. stanu czystości atmosfery na obszarze gminy Przywidz, można założyć, że wobec względnie małej liczby źródeł zanieczyszczeń stan aerosanitarny na obszarze gminy jest zadowalający;
- przekroczenia norm hałasu występują prawdopodobnie lokalnie przy głównych ciągach komunikacyjnych, szczególnie problem stanowią ulice na odcinkach przebiegu przez tereny zwartej zabudowy wsi (brak udokumentowania pomiarowego).

Na obszarze gminy Przywidz ochroną przyrody objęte jest blisko 61% powierzchni gminy. Znajduje się tu rezerwat przyrody „Wyspa na Jeziorze Przywidz”

oraz znaczna część Przywidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu. Znajduje się tu także 12 pomników przyrody.

Planowane jest powiększenie Przywidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu „(częściowo na obszarze gminy) oraz utworzenie indywidualnych form ochrony przyrody.

Zagrożenie powodzią ograniczone jest do terenów zalewowych w dolinach niewielkich rzek.

Duże wysokości względne i nachylenia zboczy dolin stwarzają zagrożenie morfodynamiczne, zwłaszcza przy niewłaściwych lokalizacjach obiektów, braku roślinności i sztucznych podcięciach – jest to zagrożenie lokalne.

4. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA WDROŻENIA „PLANU...” NA ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE W UJĘCIU WG JEGO KOMPONENTÓW

4.1. Wprowadzenie

W wyniku wdrożenia „Planu gospodarki odpadami dla gminy Przywidz...” wystąpią trzy podstawowe rodzaje oddziaływania na środowisko:

- oddziaływania pozytywne związane z rekultywacją dawnego wysypiska odpadów koło Przywidza;
- oddziaływania pozytywne związane z funkcjonowaniem systemu selektywnej zbiórki odpadów oraz utrzymania porządku i czystości na terenie gminy;
- oddziaływania związane z transportem odpadów do w ZUO w Gostomiu lub alternatywnie, zgodnie z „Planem gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego” (2003), w ZUO w Gdańsku Szadółkach.

4.2. Oddziaływanie na litosferę (powierzchniowe utwory geologiczne, rzeźba terenu, gleby)

Rekultywacja dawnego wysypiska odpadów koło Przywidza, obejmująca m. in. niwelacje, nawiezenie mas ziemnych i pokrywy glebowej, spowoduje korzystne zmiany litosfery, polegające na jej doprowadzeniu do stanu umożliwiającego produktywność biotyczną oraz nawiązującego do charakteru otoczenia.

Funkcjonowanie systemu selektywnej zbiórki odpadów oraz utrzymania porządku i czystości na terenie gminy spowoduje poprawę stanu czystości powierzchni ziemi i wyeliminuje przenikanie zanieczyszczeń do gruntu, w tym do pokrywy glebowej.

Transport odpadów nie będzie oddziaływać na litosferę.

4.3. Oddziaływanie na atmosferę (zanieczyszczenia, hałas, promieniowanie elektromagnetyczne i klimat)

Rekultywacja dawnego wysypiska odpadów koło Przywidza, obejmująca m. in. niwelacje, nawiezenie mas ziemnych i pokrywy glebowej oraz wprowadzenie roślinności, wyeliminuje z niego emisję zanieczyszczeń do atmosfery. Spowoduje to także korzystne oddziaływanie na lokalne warunki klimatyczne dzięki zmianie charakteru powierzchni czynnej – granicznej między powierzchnią ziemi a atmosferą.

Funkcjonowanie systemu selektywnej zbiórki odpadów oraz utrzymania porządku i czystości na terenie gminy spowoduje poprawę stanu czystości powietrza, eliminując źródło zanieczyszczeń, jakim są nieczystości na powierzchni ziemi.

Transport odpadów z terenu gminy do ZUO w Gostomiu lub alternatywnie, zgodnie z „Planem gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego” (2003), w ZUO w Gdańsku Szadółkach, spowoduje emisję zanieczyszczeń motoryzacyjnych do atmosfery oraz emisję hałasu komunikacyjnego. Będzie to oddziaływanie znikome w porównaniu z ruchem pozostałych pojazdów samochodowych.

Planowany system gospodarki odpadami nie spowoduje powstania źródeł promieniowania elektromagnetycznego.

4.4. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Rekultywacja dawnego wysypiska odpadów koło Przywidza, obejmująca m. in. niwelację, nawiezenie mas ziemnych i pokrywy glebowej oraz wprowadzenie roślinności, ograniczy ale nie wyeliminuje jego oddziaływania na środowisko wodne (obiekt przewidziany do rekultywacji nie były uszczelniony). Należy zwrócić szczególną uwagę na minimalizację uwodnienia złoża odpadów.

Funkcjonowanie systemu selektywnej zbiórki odpadów oraz utrzymania porządku i czystości na terenie gminy spowoduje poprawę stanu czystości wód, eliminując źródło ich zanieczyszczeń, jakim są nieczystości na powierzchni ziemi.

Transport odpadów z terenu gminy do ZUO w Gostomiu lub alternatywnie, zgodnie z „Planem gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego ...” (2003), w ZUO w Gdańsku Szadółkach, nie spowoduje oddziaływania na wody powierzchniowe i podziemne, z wyjątkiem potencjalnych sytuacji awaryjnych (kolizji drogowych).

4.5. Oddziaływanie na biosferę

Rekultywacja dawnego wysypiska odpadów koło Przywidza, obejmująca m. in. niwelację, nawiezenie mas ziemnych i pokrywy glebowej oraz wprowadzenie roślinności, spowoduje korzystne zmiany w szacie roślinnej i powstanie nowej niszy siedliskowej dla zwierząt.

Funkcjonowanie systemu selektywnej zbiórki odpadów oraz utrzymania porządku i czystości na terenie gminy spowoduje pośrednio, poprzez poprawę stanu powierzchni ziemi oraz czystości atmosfery i wód, poprawę stanu siedlisk, stymulując wegetację roślin.

Transport odpadów z terenu gminy do ZUO w Gostomiu lub alternatywnie, zgodnie z „Planem gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego ...” (2003), w ZUO w Gdańsku Szadółkach, nie spowoduje istotnego, zauważalnego oddziaływania na biosferę. Motoryzacyjne zanieczyszczenia atmosfery są związkami toksycznymi, powodującymi osłabienie fotosyntezy, degradację chlorofilu, zakłócenia w transpiracji i oddychaniu, przebarwienia, chlorozę, nekrozę liści, szybsze ich starzenie, upośledzenie wzrostu oraz zmniejszenie odporności na choroby i szkodniki. Tego typu oddziaływanie transportu odpadów będzie znikome w porównaniu z ruchem pozostałych pojazdów samochodowych.

5. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA WDROŻENIA „PLANU...” NA EKOLOGICZNE WARUNKI ŻYCIA LUDZI

Ekologiczne warunki życia ludzi określone są każdorazowo przez (Przewoźniak 2002):

- 1) stan czystości środowiska (warunki aerosanitarnie i akustyczne, wody, powierzchnia ziemi),
- 2) jakość wody pitnej i produktów spożywczych,
- 3) warunki bioklimatyczne,
- 4) przyrodnicze zjawiska katastroficzne,
- 5) powierzchnię i jakość przyrodniczych terenów rekreacyjnych,
- 6) walory krajobrazowe środowiska przyrodniczego.

Ad. 1)

Jak wykazano w rozdz. 4., wdrożenie „Planu gospodarki odpadami dla gminy Przywidz...” spowoduje poprawę stanu czystości środowiska, co poprawi ekologiczne warunki życia ludzi w gminie.

Ad. 2)

Wdrożenie „Planu...” nie spowoduje pogorszenia jakości wody pitnej i produktów spożywczych.

Ad. 3)

Jak wykazano w rozdz. 4.3. wdrożenie „Planu...” spowoduje lokalnie poprawę warunków klimatycznych.

Ad. 4)

Wdrożenie „Planu...” nie spowoduje powstania lub intensyfikacji przyrodniczych zjawisk katastroficznych.

Ad. 5)

Wdrożenie „Planu...” nie spowoduje negatywnego oddziaływania na powierzchnię i jakość przyrodniczych terenów rekreacyjnych.

Ad. 6)

Wdrożenie „Planu...”, przede wszystkim w wyniku rekultywacji dawnego wysypiska koło Przywidza, spowoduje poprawę walorów krajobrazowych jego terenu wraz z fizjonomicznym otoczeniem.

Reasumując, wdrożenie „Planu gospodarki odpadami dla gminy Przywidz...” spowoduje zauważalną, wyraźną poprawę ekologicznych warunków życia ludzi w gminie.

6. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA WDROŻENIA „PLANU...” NA ZASOBY UŻYTKOWE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Jak wykazano w rozdz. 3. główne zasoby użytkowe środowiska przyrodniczego w gminie Przywidz to:

- 1) gleby zaliczone do 5. (żytni dobry) i 6. (żytni słaby) kompleksu przydatności rolniczej, które zajmują ponad 90% powierzchni gruntów ornych,
- 2) znaczna lesistość (ok. 42% powierzchni gminy),
- 3) umiarkowane warunki przyrodnicze dla rozwoju turystyki,
- 4) duży potencjał wodny gminy, zarówno w zakresie wód podziemnych (Główne Zbiorniki Wód Podziemnych nr 111 i 116), jak i powierzchniowych (Reknica i Wietcisa wraz z dopływami oraz Jez. Przywidzkie Wielkie i Małe).

Ad. 1)

Wdrożenie „Planu...” nie spowoduje pogorszenia warunków agroekologicznych dla rozwoju rolnictwa w gminie. Prognozowana poprawa ogólnego stanu środowiska może nawet pośrednio wpłynąć na ich poprawę.

Ad. 2)

Wdrożenie „Planu...” nie spowoduje pogorszenia kondycji ekosystemów leśnych i nie wpłynie na ich produktywność. System selektywnej zbiórki odpadów oraz utrzymania porządku i czystości na terenie gminy, w tym w lasach, przyczyni się do poprawy estetyki terenów leśnych i lokalnie poprawi warunki ekologiczne przez likwidację lokalnych nagromadzeń odpadów i zaśmieci.

Ad. 3)

Wdrożenie „Planu...” spowoduje bezpośrednio i pośrednio wzrost atrakcyjności rekreacyjnej gminy Przywidz. Czyste środowisko to dodatkowy „magnes” przyciągający turystów, dobre świadectwo poziomu kultury proekologicznej lokalnej społeczności.

Ad. 4)

Północna część gminy Przywidz znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP 111 (Zbiornik Subniecki Gdańskiej). Zbiornik ten znajduje się w utworach mezozoiku (subniecka kredowa). Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne – regionalne zbiornika wynoszą 4500 m³/h. Zgodnie z Dokumentacją hydrogeologiczną¹, GZWP 111 „warunki naturalnej ochrony przy aktualnym stanie eksploatacji są wystarczające i nie jest konieczne wyznaczanie stref ochronnych”.

W przyszłości poziomy kredowe mogą stanowić główne źródło zaopatrzenia regionu, wymagają więc ochrony również poprzez wzmożoną ochronę wyżej zalegających poziomów wodonośnych (ochrona pośrednia).

Południowo-wschodnia część gminy Przywidz położona jest w zasięgu GZWP 116 (zbiornik międzymorenowy Gołębiewo).

¹ Dokumentacja hydrogeologiczna Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 111 Subniecka Gdańska, 1996, Przedsiębiorstwo Geologiczne „Polgeol” w Warszawie Zakład w Gdańsku, Gdańsk.

Dla zbiornika opracowana została dokumentacja hydrogeologiczna², przez Przedsiębiorstwo Hydrogeologiczne sp. z o.o. 1997, zatwierdzona decyzją MOŚZNiL DG kdh/BJ/489-6106 a/98 z dnia 04.12.1998 r.

Dokumentacja zawiera ustalenie warunków hydrogeologicznych zbiornika zbudowanego z utworów porowych formacji czwartorzędowej o powierzchni 170 km² dla którego wydzielono strefę ochronną o powierzchni 53,8 km². Wody zbiornika zostały zakwalifikowane jako jakości średniej i dobrej, o średniej i wystarczającej oporności na zanieczyszczenia tylko lokalnie niewystarczającej.

Zasoby odnawialne zbiornika ustalone zostały na 1730 m³/h a dyspozycyjne na 1040 m³/h.

Proponowane zakazy na obszarze ochronnym zbiornika obejmującym centralną część gminy są następujące:

1. *budowy lub rozbudowy zakładów przemysłowych szkodliwych dla środowiska;*
2. *budowy lub rozbudowy baz i stacji paliw, rurociągów do transportu ropy naftowej, produktów naftowych i innych substancji chemicznych;*
3. *gromadzenia ścieków i składowania odpadów, o ile zastosowane rozwiązania techniczne, technologiczne i organizacyjne nie wykluczają bezpośredniego lub pośredniego zrzutu do wód podziemnych substancji niebezpiecznych i szkodliwych pochodzących z tych obiektów (...)*
4. *wykonywania robót melioracyjnych, odwodnień budowlanych oraz innych robót zmieniających stosunki wodne;*
5. *prowadzenie odkrywkowego wydobycia kopalin, wymagających odwodnienia;*
6. *rolniczego wykorzystania ścieków;*
7. *stosowania nawozów azotowych w dawkach przekraczających ustalone w przepisach szczegółowych dla danego rejonu.*

Zalecenia na obszarze ochronnym:

1. *objęcie kanalizacją wiejską większych miejscowości;*
2. *gospodarstwa rolne, wsie, obiekty turystyczne i inne powinny uregulować swoją gospodarkę wodno-ściekową zgodnie z podanymi zakazami poprzez:*
 - *uregulowanie sytuacji formalno-prawnej (...);*
 - *prawidłową eksploatację urządzeń kanalizacyjnych i oczyszczających;*
 - *na terenie obiektów gdzie ścieki odprowadzane są do szamb, należy użytkowników zobowiązać do terminowych wywozów do oczyszczalni na zorganizowane wylewisko lub właściwe wykorzystanie na cele rolnicze;*
 - *użytkownicy ujęć powinni wystąpić o ustanowienie stref ochronnych (Przywidz, Trzepowo, Lubieszyn, Wysin);*
 - *stacje paliw położone na obszarze o zaostrzonych rygorach powinny, być wyposażone w kanalizację deszczową i objęte nakazem uregulowania prawnego swojej gospodarki wodno-ściekowej dot. wód opadowych;*
 - *założyć monitoring lokalny wód podziemnych wokół, wysypiska i wylewiska w Przywidzu.*

Ww. proponowane zakazy i nakazy nie zostały formalnie wprowadzone w życie. Zgodnie z art. 59. Ustawy Prawo Wodne z dnia 18 lipca 2001 r. (Dz. U. z dnia 11 października 2001 r.) obszar ochronny zbiornika oraz zakazy, nakazy lub ograniczenia na nim obowiązujące wymagają ustanowienia przez dyrektora RZGW w Gdańsku.

² Dokumentacja hydrogeologiczna Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 116 - zbiornik międzymorenowy Gołębiewo, 1997, Przedsiębiorstwo Hydrogeologiczne sp. z o.o., Gdańsk

Z przedstawionych informacji wynika, że Główny Zbiornik Wód Podziemnych nr 116 stwarza istotne uwarunkowania dla gospodarki odpadami w gminie Przywidz, uwzględnione w „Planie gospodarki odpadami dla gminy Przywidz...”.

Jak wykazano w rozdz. 4. wdrożenie „Planu...” korzystnie wpłynie na stan czystości wód powierzchniowych w gminie, a tym samym na ich dyspozycyjność użytkową.

Reasumując, wdrożenie „Planu gospodarki odpadami dla gminy Przywidz...” nie spowoduje negatywnego oddziaływania na użytkowe zasoby środowiska przyrodniczego, a w odniesieniu do niektórych z nich, zwłaszcza zasobów rekreacyjnych i wodnych poprawi ich jakość.

7. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA WDROŻENIA „PLANU...” NA FORMY OCHRONY PRZYRODY I KRAJOBRAZU

Wdrożenie „Planu gospodarki odpadami dla gminy Przywidz...” nie stwarza zagrożenia dla ustanowionych na jej obszarze form ochrony przyrody, w szczególności dla rezerwatu przyrody „Wyspa na Jeziorze Przywidz” oraz Przywidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.

W nawiązaniu do pozytywnej oceny skutków środowiskowych i krajobrazowych wdrożenia „Planu...” zdecydowanie pozytywna jest także prognoza jego oddziaływania na formy ochrony przyrody i krajobrazu. Przede wszystkim poprawi się stan czystości środowiska w ich obrębie i w otoczeniu, zwiększeniu ulegną walory krajobrazowe i wzrośnie ich atrakcyjność rekreacyjna

Na obszarze gminy znajduje się także 12 pomników przyrody. Utrzymanie porządku i czystości na terenie gminy przyczyni się do polepszenia warunków ich wegetacji oraz poprawi estetykę ich fizjonomicznego otoczenia.

Planowane jest powiększenie Przywidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu i utworzenie indywidualnych form ochrony przyrody.

Wdrożenie „Planu...” nie stwarza także jakiegokolwiek zagrożenia dewaloryzacji przyrody i krajobrazu planowanych form ochrony przyrody i krajobrazu.

8. ANALIZA ZGODNOŚCI „PLANU...” Z AKTAMI WYŻSZEGO RZĘDU DOTYCZĄCYMI GOSPODARKI ODPADAMI W ZAKRESIE PROBLEMATYKI OCHRONY ŚRODOWISKA

„Plan gospodarki odpadami dla gminy Przywidz...” nawiązuje do „Krajowego planu gospodarki odpadami” (2003) do „Planu gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010” (2003) oraz do projektu „Planu gospodarki odpadami dla powiatu gdańskiego...” (2004).

Zgodnie z tymi dokumentami „Plan gospodarki odpadami dla gminy Przywidz...” zapewnia:

- zapobieganie i minimalizację powstawania odpadów;
- zapewnienie odzysku, w tym recyklingu odpadów;
- unieszkodliwianie inne niż składowanie odpadów;
- bezpieczne dla ludzi i środowiska składowanie w środowisku odpadów nie podlegających innym procesom unieszkodliwiania (poza obszarem gminy).

W konsekwencji „Plan...” stanowi przyczynek do realizacji polityki proekologicznej Państwa, województwa pomorskiego, powiatu gdańskiego i gminy w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Pozytywna ocena oddziaływania na środowisko „Planu gospodarki odpadami dla gminy Przywidz” znajduje odzwierciedlenie w „Analizie oddziaływania na środowisko projektu planu gospodarki odpadami dla powiatu gdańskiego...” (2004) oraz na wyższym poziomie uogólnienia w „Prognozie oddziaływania na środowisko >Wojewódzkiego planu gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010<” (2003).

9. WNIOSKI

1. W wyniku wdrożenia „Planu gospodarki odpadami dla gminy Przywidz...” wystąpią trzy podstawowe rodzaje oddziaływania na środowisko:
 - oddziaływania pozytywne związane z rekultywacją dawnego wysypiska odpadów koło Przywidza;
 - oddziaływania pozytywne związane z funkcjonowaniem systemu selektywnej zbiórki odpadów oraz utrzymania porządku i czystości na terenie gminy;
 - oddziaływania związane z transportem odpadów do w ZUO w Gostomiu lub alternatywnie, zgodnie z „Planem gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego ...” (2003), w ZUO w Gdańsku Szadółkach.
2. Wdrożenie „Planu...” spowoduje poprawę stanu czystości środowiska w gminie, Przywidz, zwłaszcza w zakresie stanu powierzchni ziemi i czystości środowiska wodnego.
3. Wdrożenie „Planu gospodarki odpadami dla gminy Przywidz...” spowoduje zauważalną, wyraźną poprawę ekologicznych warunków życia ludzi w gminie.
4. Wdrożenie „Planu gospodarki odpadami dla gminy Przywidz...” nie spowoduje negatywnego oddziaływania na użytkowe zasoby środowiska przyrodniczego, a w odniesieniu do niektórych z nich, zwłaszcza zasobów rekreacyjnych i wodnych poprawi ich jakość.
6. Zdecydowanie pozytywna jest prognoza oddziaływania „Planu...” na formy ochrony przyrody i krajobrazu ustanowione w gminie Przywidz. Przede wszystkim poprawi się stan czystości środowiska w ich obrębie i w otoczeniu, zwiększeniu ulegną walory krajobrazowe i wzrośnie ich atrakcyjność rekreacyjna.
7. Wdrożenie „Planu...” nie stwarza jakiegokolwiek zagrożenia dewaloryzacji przyrody i krajobrazu planowanych form ochrony, w szczególności powiększonego Przywidzkiego Obszaru Chronionego Krajobrazu.
8. „Plan gospodarki odpadami dla gminy Przywidz...” nawiązuje do „Krajowego planu gospodarki odpadami” (2003), „Planu gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010” (2003) i do projektu „Planu gospodarki odpadami dla powiatu gdańskiego na lata 2002-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011” (2004), stanowiąc przyczynek do realizacji polityki proekologicznej Państwa, województwa pomorskiego, powiatu gdańskiego i gminy w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Literatura, materiały archiwalne i akty prawne

- Analiza oddziaływania na środowisko projektu planu gospodarki odpadami dla powiatu gdańskiego na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011”, 2004, BPIWP „Proeko”, Gdańsk
- Dokumentacja hydrogeologiczna Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 111 Subniecka Gdańska, 1996, Przedsiębiorstwo Geologiczne „Polgeol” w Warszawie, Zakład w Gdańsku, Gdańsk (maszynopis)
- Dokumentacja hydrogeologiczna Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 116 - zbiornik międzymorenowy Gołębiewo, 1997, Przedsiębiorstwo Hydrogeologiczne sp. z o.o., Gdańsk (maszynopis)
- II polityka ekologiczna państwa”, 2001
- Krajowy plan gospodarki odpadami (M.P. z 2003r. Nr 11 poz. 159)
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, 2002
- Polityka ekologiczna państwa na lata 2003 – 2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007 – 2010
- Prognoza oddziaływania na środowisko planu gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010, 2003, Ekokonsult, Gdańsk
- Program ochrony środowiska dla województwa pomorskiego na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010, 2003
- Program wykonawczy do II polityki ekologicznej państwa na lata 2002-2010, 2002
- Plan gospodarki odpadami dla województwa pomorskiego na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010, 2003
- Projekt planu gospodarki odpadami dla powiatu gdańskiego na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011, 2004, BPIWP „Proeko”, Gdańsk
- Projekt planu gospodarki odpadami dla gminy Przywidz na lata 2004-2007 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2008-2011, 2004, BPIWP „Proeko”, Gdańsk
- Przewoźniak M., 2002, Kształtowanie środowiska przyrodniczego miast, Wyd. PG, Gdańsk
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarowania odpadami (Dz. U. z 2003r. Nr 66 poz. 620)
- Strategia rozwoju województwa pomorskiego, 2000
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o otrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. nr 132, poz. 622 z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. Nr 62, poz. 628 z późniejszymi zmianami)
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku „Prawo ochrony środowiska” (Dz. U. Nr 62, poz. 627 z późniejszymi zmianami).